



КОНСПЕКТ ПО

ОБЛИГАЦИОННО ПРАВО

1. Понятие за облигационно право. Облигационното право като обективно право и като наука. Система и източници на обективното облигационно право.
2. Облигационно отношение. Вземането като относително субективно право. Защита срещу действия на трети лица.
3. Престацията - понятие. Задължения за резултат и задължения за поведение. Определеност на престацията. Начини за определяне.
4. Видове престации - задължения с еднократно и с продължително изпълнение; лични и предметни престации; заместими и незаместими престации; положителни и отрицателни престации; индивидуалноопределени и родови престации.
5. Задължение за прехвърляне на вещно право.
6. Алтернативни и факултативни престации.
7. Парични задължения. Пари - понятие. Особенности на паричните задължения. Лихви.
8. Претенция, дълг и отговорност. Интересът на кредитора.
9. Възникване на облигационните отношения. Класификация на източниците.
10. Особенности на извъндоговорните източници на облигационни отношения.
11. Договор - понятие. Граждански, търговски и трудови договори. Процесуални договори. Административни договори.
12. Едностранни, двустранни и несъвършено двустранни договори. Консенсуални, реални и формални договори. Алеаторни договори.
13. Свобода на договарянето. Ненаименовани договори. Каузата в облигационното право. Абстрактни сделки.
14. Сключване на договора.
15. Типови договори, бланки и договори при общи условия.
16. Преддоговорни отношения. Отговорност за вина при договарянето.
17. Предварителни договори.
18. Договор в полза на трето лице. Обещаване действието на трето лице.
19. Изпълнение - Понятие. Интерес от изпълнението. Правна същност на

изпълнението. Принцип на точното изпълнение, принцип на реалното изпълнение, принцип на добросъвестното изпълнение.

20. Субекти на изпълнението.
21. Предмет на изпълнението. Даване вместо изпълнение.
22. Място на изпълнението. Доказване на изпълнението. Прихващане на изпълнението.
23. Изискуемост и изпълняемост на задължението.
24. Възражение за неизпълнено насрещно задължение.
25. Право на задържане.
26. Изпълнение с встъпване в правата на удовлетворения кредитор.
27. Неизпълнение - понятие и форми. Причини и последици на неизпълнението. Средства за защита на кредитора при неизпълнение.
28. Невъзможност за изпълнение. Последици. Невъзможност, за която длъжникът не отговаря. Случайно събитие и непреодолима сила. Последици на невиновната невъзможност, проблемът за риска. Стопанска непоносимост.
29. Причини за неизпълнението, за които длъжникът отговаря. Вината в облигационното право. Дължимата грижа. Отговорност на длъжника без вина. Отговорност за действията на привлечени лица. Клаузи за ограничаване на отговорността.
30. Забава на длъжника. Частично изпълнение. Лошо изпълнение.
31. Забава на кредитора.
32. Разваляне на двустранни договори поради неизпълнение.
33. Вредата - понятие. Имуществени и неимуществени вреди. Претърпяна загуба и пропуснатата полза. Поправяне на вредите. Особености при поправяне на вредите от неизпълнение на парични задължения.
34. Договорна и деликтна отговорност. Кумулация и конкуренция.
35. Граници на гражданската отговорност. Каузалност на вредите. Преки и косвени вреди. Предвидими и непредвидими вреди. Компенсация на вини.
36. Неустойка - понятие, функции, видове.
37. Задатък. Отметнина.
38. Прихващане на насрещни дългове.
39. Подновяване.
40. Делегация.
41. Опрощаване. Сливане.
42. Прехвърляне на вземания.
43. Поемане на дълг.
44. Солидарност и неделимост.
45. Обезпечения. Лични и реални обезпечения. Привилегии.
46. Упражняване на правата на длъжника от кредиторите му.
47. Отменителен иск.
48. Поръчителство. Обща характеристика. Сключване.

49. Отговорност на поръчителя. Права на поръчителя.
50. Залог. Видове залози. Особени залози.
51. Залог върху вещи.
52. Залог върху вземания. Залог върху ценни книги.
53. Ипотека - обща характеристика. Видове ипотеки.
54. Учредяване на ипотека. Вписвания, отбелязвания и заличаване на ипотека.
55. Съдържание и същност на ипотечното право.

II ОТДЕЛНИ ВИДОВЕ ОБЛИГАЦИОНИ ОТНОШЕНИЯ

56. Договор за продажба. Характеристика. Видове.
57. Страни, предмет и форма на договора за продажба.
58. Задължения на продавача.
59. Отговорност на продавача при евикция.
60. Отговорност на продавача при недостатъци.
61. Защита на купувача – потребител.
62. Задължения на купувача. Последници от неизпълнението.
63. Особени правила на ЗЗД за някои продажби на вещи. Договор за замяна.
64. Продажба на наследство.
65. Договор за прехвърляне на имот срещу задължение за издръжка и гледане. Алеаторност.
66. Съдържание на задълженията на приобретателя. Съдействие на кредитора. Неизпълнение. Последници от неизпълнението.
67. Дарение. Понятие. Особени основания за недействителност. Формално и ръчно дарение. Отграничение от спонсорството.
68. Кауза на дарението. Незаинтересовано, обичайно и възнаградително дарение. Дарение с тежест. Действие и отмяна на дарението.
69. Договор за изработка. Обща характеристика. Отграничения. Сключване.
70. Задължения на страните. Отговорност. Особености при прекратяването.
71. Наемни отношения. Договори за наем, аренда и лизинг. Отграничения на договора за наем от други договори по ЗЗД.
72. Договор за наем на вещи. Сключване. Задължения на страните.
73. Пренаемане. Прекратяване на наемните отношения.
74. Договор за заем за послужване.
75. Договор за заем за потребление.
76. Договор за влог. Необходим и неправилен влог.
77. Договор за гражданско дружество. Характеристика. Отграничения. Фингирана правосубектност.
78. Вноски. Дружествен имот. Разпределение на печалби и загуби. Управление на дружествените работи. Отношения на съдружниците с трети лица.
79. Прекратяване на дружеството. Последници.

80. Договор за спогодба.
81. Договор за поръчка. Характеристика. Страни. Сключване.
82. Действие и прекратяване на договора за поръчка.
83. Отграничения на договора за поръчка от упълномощаването, от персоналната симулация, от комисионния и спедиционния договор, и от договора за изработка.
84. Обещаване на награда.
85. Неоснователно обогатяване. Обща характеристика. Понятие за основание при неоснователното обогатяване.
86. Връщане на даденото без основание, при отпаднало и неосъществено основание.
87. Неоснователно обогатяване по чл. 59 ЗЗД.
88. Доброволно водене на чужда работа без възлагане.
89. Непозволено увреждане. Обща характеристика. Обективно основание на отговорността. Принцип на генералния деликт. Специални деликтни състави.
90. Субективно основание на отговорността. Принципът без вина няма отговорност. Проблемът за обективната деликтна отговорност.
91. Отговорност за лични виновни действия (чл. 45 ЗЗД).
92. Отговорност за вреди причинени от неспособни. Отговорност на родителите, осиновителите и настойниците.
93. Отговорност на възложителя, за вреди причинени при или по повод възложената работа.
94. Отговорност за вреди причинени от вещи и животни.
95. Отговорност на държавата и общините за вреди. Правна уредба. Фактически състави. Регресни претенции.

Библиография

Основна:

а.) Учебници, пособия и коментари

1. *Калайджиев, А.*, Облигационно право обща част, С. 2007;
2. *Голева, П.*, Облигационно право, С. 2008;
3. *Кожухаров, А.*, Облигационно право, Общо учение за облигацията, Нова редакция, О. Герджиков, С. 1992; Нова редакция и допълнения П.Попов С. 2002;
4. *Кожухаров, А.*, Облигационно право, Отделни видове облигационни отношения Нова редакция, О. Герджиков, С. 1996; Нова редакция и допълнения П.Попов С. 2002;
5. *Василев, Л.*, Облигационно право, отделни видове облигационни отношения, С. 1958;
6. *Василев, Б.* Облигационно право, специална част отделни видове договори, С. 1992;

Допълнителна:

1. **Сугарева, З.**, Извъндоговорни облигационни отношения, С. 1998;
2. **Апостолов, И.** Облигационно право, общо учение за облигацията, Част първа, С.1947, С. 1990;
3. **Диков, Л.** Курс по гражданско право, т. 3 облигационно право обща част, С. 1934;
4. **Фаденхехт, Й.**, Облигационно право – лекции СУ 1919;
5. **Фаденхехт, Й.**, Облигационно право специална част – лекции СУ 1919;
6. **Берон, В.**, Облигационно право, отделни договори, С. 1935;
7. **Марков, М.** Облигационно право, преглед на изпитната материя, С. 2008;
8. Сборник казуси по облигационно право, СУ, Юридически факултет, 1991;
9. **Сукарева, З. и Т. Йосифова**, Облигационно право, учебно помагало, С. 2002;
10. **Торманов, З.**, Договорът практическо ръководство, С. 2002;
11. **Цачев, Л.** Закон за задълженията и договорите, текст, съдебна практика, литература и кратки бележки, С.1990;
12. Закон за задълженията и договорите – действащи и отменени текстове, заглавия, препращания, латински термини, предметен указател и въведение от К. Таков, С. 2008.

Препоръчителна:

б.) Основни монографии по отделните теми от програмата:

1. **Сукарева, З.**, Общи условия на договора, 2002 г. ;
2. **Рачев, А.**, Предварителни договори, С.,1961;
3. **Розанис, С.**, Предварителните договори, С., 2003 г. ;
4. **Апостолов, И.**, Правни сделки с действие в чужд правен кръг. С.1937;
5. **Конов, Т.**, Възражение за неизпълнен договор и право на задържане, С, 1996 **Конов, Т.**, Основание на гражданската отговорност, С., 1996 г., 2002;
6. **Попов, Л.**, Вина и договорна отговорност по българското гражданско право, С. 1962;
7. **Рачев, А.**, Разваляне на двустранните договори поради неизпълнение, С., 1967;
8. **Петров, В.**, Обезщетението за неимуществени вреди при договорната отговорност С.1994;
9. **Попова, В.**, Прихващане материалноправни проблеми, С. 1993;
10. **Калайджиев, А.**, Поръчителството, С., 1993 г. ;
11. **Марков М.**, Ипотеката, С. 2008;

12. **Венедиков, П.**, Ипотеки залог привилегии, С.1994;
13. **Русчев, И.**, Отговорността за евикция, С. 1995;
14. **Големинов, Ч.**, Правна защита на потребителите, С.,2001г. ;
15. **Сукарева, З.**, Гражданскоправна защита на потребителя, С.,2001г. ;
16. **Венедиков, П.**, Договор за издръжка и гледане, С. 1994;
17. **Траницов, Х.** Договорът за издръжка и гледане, Пловдив, 1999;
18. **Цончев К.**, Договор за дарение, С.1988, 2002;
19. **Борисов, Й**, Жилищният наем, том II, Възникване на наемното отношение, С. 2002;
20. **Чаначев, С.**, Договорът за дружество, С. 2002;
21. **Големинов, Ч.**, Гражданскоправни източници на задължения,С. 1999 ;
22. **Големинов, Ч.**, Неоснователното обогатяване според българското облигационно право, С. 1978, 1998;
23. **Берон, В.**, Незаконното обогатяване във вреда на другото, С. 1932;
24. **Антонов, Д.**, Непозволено увреждане, С. 1965;
25. **Големинов, Ч.**, Отговорност за непозволено увреждане, С. 1999;
26. **Траницов, Х.**, Деликт, Пловдив, 2002;
27. **Голева, П.**, Деликтно право, С. 2007;
28. **Йосифов, Б., Б Балабанов**, Непозволено увреждане текст с коментар и синтез на съдебната практика, С.1989;
29. **Станева, А.**, Отговорност за вреди причинени от недееспособни, С. 1991;
30. **Тасев, С.**, Непозволено увреждане, отговорност за вреди, причинени от вещи и животни, С. 1995;
31. **Гоцев, В.**, Отговорност на държавата за вреди, причинени на граждани, С, 1989, 2002;
32. **Терзийски, С., А. Терзийски**, Отговорност на държавата за вреди, причинени на граждани (теория и практика) С. 2002.

Проф. д-р Иван Русчев,

Проф. д-р Симеон Тасев,

Ас. Галина Николова

Основна литература

1. Лазаров К. Административно право. 2 изд. С,2011
2. Лазаров, К Ив.Тодоров.Административен процес. 2 изд.С, 2010
3. Балабанова Хр. Административно право и административен процес. 2 прераб и допл изд С,2009
4. Нови моменти в Адмнистративния процес според АПК. С, авт.колек. 2007
5. Къндева Ем. Публична администрация , 3 изд. 2009
6. Хрусанов Д Д.Костов Административно право С,2004
- 7.Хрусанов, Д.,Д.Костов. Административен прцес. С,2011.
8. Лазаров, К., Ив. Тодоров. Административен процес. С,2015.
9. Лазаров, К., Ив. Тодоров. Актуални въпроси на административното право. С, 2010.

Допълнителна литература

1. Балабанова, Хр. Институцията министър в Р България С, 2009
2. Балабанова, Хр. Административен контрол, С, 2004
3. Къндева, Ем. Б. Йорданов. Правен режим на държавната служба С, 2002
4. Костов, Д. Държавна служба С, 2002
5. Балабанова, Хр., Публични организации С, 2013
6. Зиновиева, Д., дискуссионни въпроси на административното право, С, 2012.

Лектор:

проф. д-р Христина Тодорова Балабанова